

## ĐỀ ÔN TẬP

### I. ĐỌC HIỂU (4 ĐIỂM)

Đọc ngữ liệu sau và thực hiện yêu cầu bên dưới

#### TỔ QUỐC NHÌN TỪ BIỂN (Nguyễn Việt Chiến)

Nếu Tổ quốc đang bão giông từ biển  
Có một phần máu thịt ở Hoàng Sa  
Ngàn năm trước con theo cha xuống biển  
Mẹ lên rừng thương nhớ mãi Trường Sa

Đất Tổ quốc khi chập chờn bóng giặc  
Các con nằm thao thức phía Trường Sơn  
Biển Tổ quốc chưa một ngày yên ả  
Biển cần lao như áo mẹ bạc sờn

Nếu Tổ quốc hôm nay nhìn từ biển  
Mẹ Âu Cơ hẳn không thể yên lòng  
Sóng lớp lớp đè lên thêm lục địa  
Trong hồn người có ngọn sóng nào không.

*(Trích Tổ quốc nhìn từ biển- Nguyễn Việt Chiến, Trại viết Văn nghệ Quân đội, Hạ Long 4-2009.)*

#### Chú thích:

Nguyễn Việt Chiến yêu thơ và làm thơ từ rất sớm, có thơ in ở các báo Trung ương từ năm lớp 9 khi đang theo học tại trường Chu Văn An, năm 1969. Nhà thơ từng có 4 năm tham gia cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước.

“Tổ quốc ở Trường Sa” đó là khí thơ và cao hơn là ý chí của con người đất Việt dành giữ chủ quyền trọn vẹn của non sông đất nước.

**Câu 1** (0,5 điểm): Xác định thể thơ của đoạn thơ trên.

**Câu 2** (0,5 điểm): Truyền thuyết nào được nhắc đến trong đoạn thơ trên?

**Câu 3** (1,0 điểm): Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ **so sánh** được sử dụng trong 2 câu thơ sau:

*Biển Tổ quốc chưa một ngày yên ả  
Biển cần lao như áo mẹ bạc sờn*

**Câu 4** (1,0 điểm): Tình cảm của tác giả được thể hiện trong đoạn thơ là gì?

**Câu 5** (1,0 điểm): Từ đoạn thơ trên em hãy nêu trách nhiệm của bản thân trong việc bảo vệ biển đảo quê hương.

### II, PHẦN TẬP LÀM VĂN (6ĐIỂM)

**Câu 1** (2 đ): Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích khổ thơ sau:

*Nếu Tổ quốc hôm nay nhìn từ biển  
Mẹ Âu Cơ hẳn không thể yên lòng*

*Sóng lớp lớp đề lên thêm lục địa  
Trong hồn người có ngọn sóng nào không.*

**Câu 2 (4 đ):**

Em hãy viết bài văn trình bày suy nghĩ của bản thân về vấn đề *kỹ năng giao tiếp ứng xử trong học đường của học sinh hiện nay*.

**GỢI Ý:**

| Phần               | Câu      | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>I. ĐỌC HIỂU</b> |          | <b>Độc hiểu</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                    | <b>1</b> | Thể thơ của đoạn thơ trên: thơ 8 chữ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|                    | <b>2</b> | Truyền thuyết được nhắc đến trong đoạn thơ trên: Truyền thuyết “ Con rồng, cháu tiên” ( Lạc Long Quân và Âu Cơ)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                    | <b>3</b> | Biện pháp tu từ so sánh được sử dụng trong câu thơ: <i>Biển cần lao như áo mẹ bạc sờn</i> .<br>→ Tác dụng:<br>+ Tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự diễn đạt<br>+ Giúp người đọc thấy được những thách thức, nguy cơ mà biển Tổ quốc phải đối mặt hàng ngày, đồng thời hình dung được biển rộng lớn và bao dung như mẹ hiền, trải qua biết bao bão giông, sóng gió, qua bao cuộc chiến chinh lịch sử, biển như người mẹ tần tảo, khuya sớm, cần mẫn vì con.   |
|                    | <b>4</b> | Qua đoạn thơ, ta cảm nhận được tình yêu, niềm tự hào về lịch sử dân tộc cũng như tinh thần trách nhiệm, ý thức bảo vệ Tổ quốc của nhà thơ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                    | <b>5</b> | Từ đoạn thơ trên, em thấy mình cần có trách nhiệm với việc bảo vệ biển đảo quê hương như sau:<br>- Tham gia các buổi ngoại khóa về bảo vệ biển đảo quê hương Tổ quốc<br>- Trân trọng biết ơn những con người, những thế hệ đi trước đã hi sinh vì sự bình yên của biển đảo quê hương.<br>- Thể hiện tình yêu, niềm tự hào với biển đảo của quê hương đất nước.<br>- Tuyên truyền với mọi người nâng cao ý thức giữ gìn bảo vệ chủ quyền biển đảo quê hương. |

|          |                                                                                                                                                                  |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|          | <b>Viết</b>                                                                                                                                                      |
| <b>1</b> | <b>a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn:</b> Trình bày dưới dạng một đoạn văn ngắn khoảng 200 chữ.                                                           |
|          | <b>b. Xác định đúng yêu cầu của kiểu bài nghị luận văn học.</b>                                                                                                  |
|          | Có thể trình bày nhiều cách khác nhau nhưng cần đảm bảo các ý sau:<br>* <b>Mở đoạn:</b> Giới thiệu khái quát tác giả, nội dung khổ thơ...<br>* <b>Thân đoạn:</b> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Nội dung:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hai câu thơ “<i>Nếu Tổ quốc hôm nay nhìn từ biển/Mẹ Âu Cơ hẳn không thể yên lòng</i>” trong bài thơ khiến người đọc rung rung... là câu hỏi lớn khi đất nước lâm nguy thì làm sao những người yêu nước lại có thể bình lặng được.</li> <li>- Hình ảnh “<i>sóng</i>” trong câu 3: nghĩa đen với những lớp sóng trào dâng cuộn cuộn trên đại dương, ý nghĩa của động từ “<i>đề</i>” đã đưa đến tầng nghĩa ẩn dụ với những liên tưởng về sự đe dọa, xâm lấn của kẻ thù từ thời này sang thời khác, hàng ngàn năm nay, ...</li> <li>- Hình ảnh “<i>sóng</i>” trong câu 4 : mang ý nghĩa ẩn dụ đó là lòng yêu nước, căm thù giặc, ý chí kiên cường bất khuất chống giặc ngoại xâm... Câu hỏi cũng gieo vào lòng người những suy ngẫm sâu xa, chua xót về hiện tượng sống vô cảm của một bộ phận công dân thời hiện đại với vận mệnh Tổ quốc! Qua đó thể hiện lòng yêu Tổ quốc của tác giả..</li> </ul> <p><b>Nghệ thuật:</b><br/>Lời thơ giản dị, sử dụng biện pháp tu từ điệp ngữ, so sánh...</p> <p><b>Kết đoạn:</b><br/>Khái quát cảm xúc chung về đoạn thơ</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Viết bài văn nghị luận xã hội

### I. Mở bài

- Giới thiệu vấn đề, nêu tầm quan trọng của văn hóa ứng xử trong xã hội hiện nay.
- “Ứng xử” vốn được coi như một tiêu chuẩn, một thước đo để khẳng định kiến thức của con người. Chỉ cần qua cách ứng xử là có thể biết được tính cách cũng như học thức của người đối diện như nào.

### II. Thân bài

#### - **Giải thích :**

Văn hóa ứng xử được hiểu là một biểu hiện của giao tiếp, chính là cách mà con người phản ứng lại trước sự tác động của người khác với mình trong một tình huống nhất định. Ứng xử còn được thể hiện cụ thể qua thái độ, hành động, hành vi, cử chỉ, cách nói năng của con người với cá nhân, tập thể xung quanh.

#### - **Biểu hiện:**

- + Gương mẫu, lễ phép với thầy cô, ngoan ngoãn chăm chỉ học hành
- + Trong công việc, những học sinh này luôn thể hiện mình là người có trách nhiệm, chịu khó học hỏi tìm tòi, biết thức mắc trước những cái khó
- + Đối với bạn bè, các em cũng có lối ứng xử rất phù hợp và đáng học hỏi, thương yêu giúp đỡ nhau trong học tập
- Những hành vi thiếu văn hoá, ứng xử của một bộ phận học sinh hiện nay:

- + vô lễ, thiếu ý thức, xúc phạm thầy cô, bạn bè.
- + Đánh nhau trong nhà trường, lôi bè kéo cánh.
- + Bỏ bê học tập, dính vào các tệ nạn xã hội

- Ý nghĩa:

Một người có ứng xử tốt chắc chắn sẽ được nhiều người yêu quý, tôn trọng. Và ngược lại, những kẻ nói tục chửi bậy, thô lỗ bất lịch sự ,...có những hành vi ứng xử không tốt, tiêu cực sẽ bị xa lánh và ghét bỏ.

- Nguyên nhân, hậu quả

+ Ảnh hưởng trực tiếp từ lối sống, mạng xã hội...

+ Thiếu ý thức cá nhân, ham chơi, cạnh tranh....

- Hậu quả: đạo đức suy giảm, ảnh hưởng đến gia đình và xã hội...

- Ý kiến trái chiều: Một số ý kiến cho rằng trong thời đại hiện nay việc rèn luyện kỹ năng giao tiếp ứng xử trong học đường của học sinh hiện nay không cần quá chú trọng...

- **Giải pháp**

+ ***Sự hợp tác giữa gia đình, trường học và cộng đồng cần được tăng cường để ngăn chặn ứng xử tiêu cực.***

+ ***Mỗi một học sinh chúng ta, phải thực sự hiểu mình.***

- ***Liên hệ bản thân:...***

### **III. Kết bài**

- Khái quát vấn đề nghị luận: văn hóa ứng xử; đồng thời rút ra bài học.
- Liên hệ bản thân.